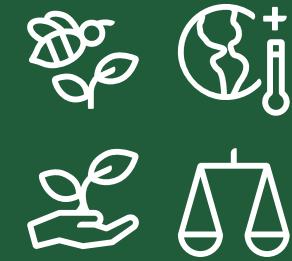

Politika nabave Kakao

Lidl Hrvatska • Verzija 22.06.2022

NA PUTU
PREMA
SUTRA

Sadržaj

Naša odgovornost za kakao kao sirovinu	2
<hr/>	
Pozadina kakaa kao sirovine	4
<hr/>	
Naša predanost održivoj nabavi kakaa	6
Kakao kao kritična sirovina i razumijevanje učinaka	8
Promoviranje pravedne trgovine kakaom uz Fairtrade	10
Asortiman proizvoda s kakaom organskog podrijetla	11
Certifikat Rainforest Alliance – za zaštitu okoliša i ljudskih prava u tropskim zemljama	12
Way To Go čokolada: dodatan prihod za proizvođače kakaa u Gani	13
Poljoprivredna škola za održivu proizvodnju kakaa u Obali	
Bjelokosti u sklopu projekta „PROCACAO”	16
Forum o održivom kakau: Poboljšanje uvjeta rada u području uzgoja	17
<hr/>	
Pojmovnik	18
<hr/>	
Izvori i poveznice	21
Izvori fotografija	23

Naša odgovornost za kakao kao sirovinu

Naša odgovornost za kakao kao sirovinu

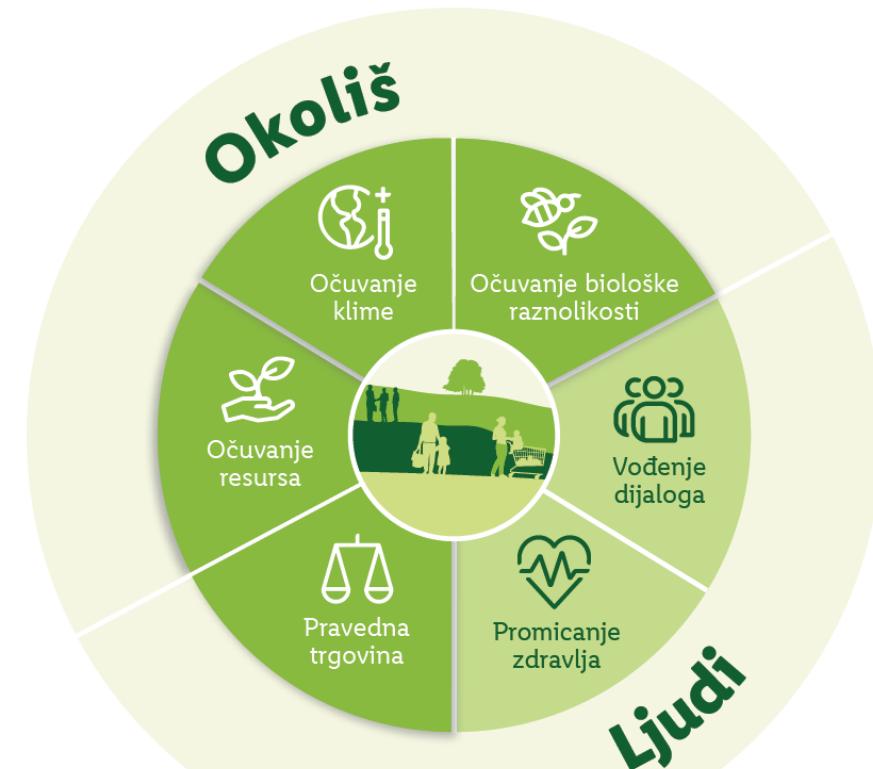
Naše shvaćanje društveno odgovornog poslovanja (CSR)

Održivost je jedan od Lidlovih ključnih strateških ciljeva na putu prema uspješnoj budućnosti. Preuzimamo odgovornost na svim područjima na kojima naše djelovanje utječe na ljude i okoliš. Odgovorno djelovanje naša je strategija za svakodnevno ispunjavanje obećanja kvalitete proizvoda i osiguravanje najbolje moguće budućnosti našeg poduzeća.

U skladu s time, razvili smo vlastitu strategiju društveno odgovornog poslovanja, koja nam daje jasne smjernice za ispunjavanje naše obveze odgovornog djelovanja. Naše zajedničko i sveobuhvatno razumijevanje održivog djelovanja obuhvaća šest strateških polja djelovanja: očuvanje resursa, očuvanje klime, očuvanje biološke raznolikosti, pravedna trgovina, promicanje zdravlja i vođenje dijaloga. Tako opisujemo način na koji razumijemo i provodimo Lidlovu odgovornost za okoliš, ljude i svoje kupce.

Naša odgovornost za kakao kao sirovinu

U našem je asortimanu mnogo proizvoda vlastite robne marke s različitim udjelima kakaa, primjerice čokolada ili kozmetički proizvodi koji sadržavaju kakao maslac. Kakao kao sirovina ima rizičan lanac opskrbe. Ciljanim djelovanjem u lancu vrijednosti kakaa, Lidl može pozitivno utjecati u četirima strateškim poljima: „Očuvanje resursa”, „Očuvanje klime”, „Očuvanje biološke raznolikosti” i „Pravedna trgovina”.

Pozadina kakaa kao sirovine

Pozadina kakaa kao sirovine

Svake se godine u svijetu ubere oko pet milijuna tona zrna kakaa, od čega se oko 40 posto prerađuje u Europi. Zemlje koje troše najviše kakaa nalaze se u Europi, Sjevernoj Americi te sjevernoj i istočnoj Aziji. Međutim, kakao uzgajaju gotovo isključivo mali poljoprivrednici u takozvanom kakaovom pojusu, u tropskim zonama diljem svijeta.¹ Obala Bjelokosti najveći je uzgajivač kakaa, a slijedi je Gana.²

Uzgoj kakaa jedan je od vodećih pokretača krčenja šuma, čime se ugrožavaju lokalni ekosustavi i ubrzavaju globalne klimatske promjene. Više informacija o tome pronaći ćete u > [Politika nabave za opskrbne lance bez krčenja šuma i prenamjene zemljišta](#). Osim toga, većinom se uzgajaju monokulture. Metoda uzgoja te sve veća upotreba gnojiva i pesticida ugrožavaju biološku raznolikost.³

Pored krčenja šuma, klimatskih promjena i gubitka biološke raznolikosti, u rizike se također ubrajaju kršenje ljudskih prava tijekom uzgoja, berbe i prerade. Budući da su zrna kakaa prvenstveno izvozna roba, uzgajivači kakaa izloženi su snažnim kolebanjima cijena na svjetskom tržištu. Kao posljedica toga, ne primaju odgovarajuću naknadu za obavljeni posao. Prihodi zaposlenih u uzgoju kakaa općenito se nalaze ispod međunarodno definirane granice siromaštva.⁴

2 milijuna
maloljetnika u Gani i Obali Bjelokosti
radi u uzgoju kakaa

Prilikom berbe i prerade često nedostaje oprema za zaštitu od pesticida, ali i za zaštitu pri korištenju opasnih alata poput mačeta. Prema istraživanju Foruma o održivom kakau, dječji rad je također raširen zbog strukturalnih uzroka, kao što su obiteljsko siromaštvo, nedostatak skrbi o djeci i loš školski sustav. Prema analizama nevladinih organizacija, samo u Gani i Obali Bjelokosti oko dva milijuna djece i mladih radi u uzgoju kakaa.⁵ Osim toga, žene koje rade na plantažama kakaa suočavaju se s ekonomskom nejednakostu, posebice u pogledu pristupa zadrugama, obrazovanju i zemljištu.⁶ Postoje izvješća o prisilnom radu i kršenju radnih prava od strane malih zemljoposjednika kako u uzgoju, tako i tijekom berbe.⁷

¹ Fairtrade International: Fairtrade Products – Cocoa, bez godine

² Savezni zavod za statistiku SR Njemačke: Obim berbe vodećih zemalja za uzgoj zrna kakaa do 2019/20, 2020.

³ Voice Network: Cocoa Barometer, 2020.

⁴ Voice Network: Cocoa Barometer, 2020.

⁵ German Initiative on Sustainable Cocoa: Challenges in the Cocoa Sector, bez godine

⁶ Fairtrade Deutschland e.V.: Fokus na ravnopravnost spolova, bez godine

⁷ Američki State Department: 2020 Trafficking in Persons Report, 2020.

Naša **predanost**
održivoj nabavi
kakaa

Naša predanost održivoj nabavi kakaa

U Lidlu smo, u okviru naše strategije nabave sirovina, posvećeni održivijem uzgoju kakaa na nekoliko razina. Pritom slijedimo dva cilja: poboljšati uvjete rada i života u zemljama u razvoju i raditi na ekološki prihvatljivoj proizvodnji. Kako bismo postigli svoje ciljeve, surađivali smo s vanjskim dionicima na razvoju sveobuhvatne strategije temeljene na četiri stupa.

Do kraja 2022. sav kakao u našim proizvodima bit će stopostotno certificiran u skladu sa standardom Fairtrade za proizvode i sirovine, u skladu sa standardom Rainforest Alliance ili certificiran kao organski. Sve bi naše čokolade i čokoladni prutići do kraja 2022. trebale nositi certifikat Fairtrade.

Detaljnije pojedinosti o Lidlovoj strategiji sirovina pronaći ćete u našoj [> Politici nabave sirovina.](#)

Do kraja 2022. naš ćemo kakao nabavljati na održiviji način.

Istražujemo rizike u našim lancima opskrbe, kupujemo certificirani kakao te radimo na alternativama i promjenama kako bismo poboljšali uvjete u uzgoju kakaa.

1. Razumijevanje učinaka:

Identificiramo rizike u lancima opskrbe i djelujemo transparentno.

2. Uspostavljanje standarda:

Certificiramo našu kritičnu sirovinu kakao.

3. Promicanje alternativa:

Promičemo održivije alternative u našem asortimanu i smanjujemo nabavu kritičnih sirovina.

4. Promicanje promjena:

Sudjelujemo u inicijativama i projektima.

Kakao kao kritična sirovina i razumijevanje učinaka

Kako bismo ciljano i učinkovito djelovali, sproveli smo analizu rizika i u suradnji s našim dionicima identificirali sirovine koje su za nas kritične.

Više informacija pronaći ćete u [> Politici poduzetničke dužnosti brige o poštivanju ljudskih prava i zaštiti okoliša](#) i [> Politici nabave sirovina](#).

Kratak pregled naših kritičnih sirovina

Sukladno **prvom stupu** naše strategije za sirovine, u našim lancima opskrbe utvrđujemo ekološke i društvene rizike.

proizvode koji sadrže kakao učiniti održivijim.

Rizici u lancu opskrbe, posebice u zemljama u razvoju

Lidlovi lanci opskrbe uključuju različite dobavljače koji proizvode u velikom broju zemalja. Sukladno našim analizama, kakao je jedna od naših kritičnih sirovina s rizicima u cijelom lancu opskrbe, posebice na izvoru u zemljama uzgoja. Naša analiza rizika definira polaznu točku za razvoj daljnjih mjera te nam daje orientaciju kako naše

Identificirali smo sljedeće rizike u lancu opskrbe kakaom:

Društveni rizici

Dječji rad	Obala Bjelokosti, Gana, Nigerija
Prisilni rad	Obala Bjelokosti, Gana, Indonezija
Prava zaposlenika	Brazil, Obala Bjelokosti, Indonezija
Diskriminacija	Obala Bjelokosti, Gana, Indonezija

Ekološki rizici

Bioraznolikost	Obala Bjelokosti, Gana, Nigerija
Klimatska ranjivost	Dominikanska Republika, Nigerija
Korištenje zemljišta i krčenje prirodnog raslinja	Brazil, Ekvador, Obala Bjelokosti, Gana
Rizici za vodna tijela	Brazil, Gana, Nigerija

Promoviranje pravedne trgovine kakaom uz Fairtrade

Još od 2006. godine, Lidl u assortimanu pod vlastitom robnom markom Fairglobe neprekidno ima proizvode s kakaom i certifikatom Fairtrade. Certifikat Fairtrade stoji za pravičan uzgoj i pravednu trgovinu proizvodom, pri čemu se svi sastojci u potpunosti kupuju pod uvjetima pravedne trgovine. Certificiranjem doprinosimo omogućavanju prihoda za život u regijama uzgoja te podržavamo proizvođače u održivom povećanju produktivnosti i poboljšanju životnih uvjeta.

Rastućim assortimanom proizvoda koji sadrže kakao i nose certifikat Fairtrade, Lidl želi proizvođačima pružiti sigurnost u planiranju uz dugoročne kupoprodajne ugovore. Na taj način

Našu kritičnu sirovину kakao certificiramo sukladno **drugom stupu** naše strategije.

želimo osigurati pouzdane prihode i društvene standarde za uključene proizvođače kakaa, bez obzira na kolebanja cijena na svjetskom tržištu. Osim toga, potičemo ekološki uzgoj i time doprinosimo smanjenju primjene kemijskih umjetnih gnojiva i pesticida.

Certifikat Fairtrade za sirovinu na našoj ambalaži ukazuje da je udio kakaa potreban za proizvod u potpunosti kupljen pod Fairtrade uvjetima. Program Fairtrade kakaa (Fairtrade Cocoa Program) proizvođačima kakaa pruža dodatnu priliku da prodaju veće količine svojih usjeva pod Fairtrade uvjetima, kao i da ostvare veće prihode od Fairtrade premija.

Za razliku od uobičajenog certifikata za proizvode Fairtrade, certifikat za sirovine Fairtrade se oslanja na pravičnu nabavu kakaa, a ne na certificiranje uključenih proizvoda. Zbog toga u Lidlu radimo s oba standarda i dopunujemo naš assortiman pojedinim proizvodima s certifikatom Fairtrade za sirovine. Lidl je jedan od prvih trgovačkih lanaca u Njemačkoj koji je 2014. godine počeo na pakiranja Crownfield žitarica za doručak s udjelom kakaa aplicirati certifikat Fairtrade za sirovine. Taj certifikat primjenjujemo i u sezonskom assortimanu Favorina te čokoladama marke „Fin Carré”.

Asortiman proizvoda s kakaom organskog podrijetla

S certifikatom za organske proizvode koji se primjenjuje diljem Europe, ističemo da su naši proizvodi s udjelom kakaa iz organske poljoprivrede, u kojoj se u obzir uzimaju održivi aspekti poput onih o primjeni gnojiva, suzbijanju štetočina i smjenjivanju usjeva. Certifikat je zaštićen diljem Europe te time osigurava minimalni standard EU.

Organiski certifikat EU odnosi se na sve prethodno upakirane organske prehrambene proizvode proizvedene u nekoj od država članica EU, koji su usklađeni sa zakonodavstvom EU o organskoj poljoprivredi. Kriteriji za to su, primjerice, da prehrambeni proizvodi ne sadrže genetski modificirane organizme (GMO), pojačivače okusa, umjetne arome i boje. Također se ne smiju koristiti sintetički pesticidi niti lako rastvoriva mineralna gnojiva. Želimo u budućnosti dopuniti i proširiti naš assortiman organskih proizvoda s udjelom kakaa. Do sada su čokolade Fairglobe, razni vafli i keksi naše robne marke Sonday te pločice s kakaom marke Alesto imali organski certifikat EU.

Našu kritičnu sirovinu kakao certificiramo sukladno **drugom stupu** naše strategije.

Certifikat Rainforest Alliance – za zaštitu okoliša i ljudskih prava u tropskim zemljama

Kroz suradnju s programom Rainforest Alliance, Lidl je posvećen specifičnim uvjetima u tropskim regijama te održivijim praksama upravljanja u više od 70 tropskih zemalja obuhvaćenih ovim certifikatom. Certifikat posebice uključuje ekološke kriterije kao što su zaštita vodnih tijela i bioraznolikost.

Cocoa

Našu kritičnu sirovinu kakao certificiramo sukladno **drugom stupu** naše strategije.

Drugi cilj potrošačke oznake je omogućiti poljoprivrednicima da povećaju svoje prinose i ostvare više cijene za kvalitetnije proizvode. To doprinosi održivom poboljšanju životnih uvjeta poljoprivrednika, njihovih obitelji i lokalnih zajednica u regijama uzgoja. Mjestima podrijetla mora se upravljati sukladno strogim smjernicama SAN – Sustainable Agriculture Network (Mreža održive poljoprivrede). Smjernice su, prije svega, razvijene za zaštitu i očuvanje divljih životinja i biljaka, ali i zemljišta te vodnih tijela. Već od 2023. sav će kakao u našim proizvodima u Lidlu, između ostalog, biti certificiran i standardom za održivu poljoprivredu programa Rainforest Alliance.

Way To Go čokolada: dodatan prihod za proizvođače kakaa u Gani

Koncept Way To Go prikazuje kako može izgledati raspodjela pravične vrijednosti u maloprodaji.

Koncept Way To Go ima tri glavna cilja:

1. Plaćanje dodatne premije radi ostvarenja većih prihoda, koja premašuje Fairtrade premiju za projekte zajednice i Fairtrade minimalnu cijenu, s ciljem zatvaranja dugoročnih jazova među prihodima
2. Osnaživanje proizvođača: Kroz obuke i start-up pakete pruža se podrška malim poljoprivrednicima u primjeni prakse održivog uzgoja i stvaranju drugih izvora prihoda, uz njihovo glavno zanimanje
3. Poticanje ravnopravnosti među spolovima: Pravična trgovina također treba biti pravična i za žene. Stoga smo u suradnji s Fairtradeom primjenili pristup ostvarenju ravnopravnosti među spolovima i razvili projektne komponente posebno prilagođene ženama u sklopu koncepta Way To Go

Konceptom Way To Go, Lidl se predstavio kao prvi diskontni lanac koji u assortimanu proizvoda robne marke ima čokoladu s certifikatom Fairtrade. Uz podršku Fairtradea, svojim kupcima nudimo pravične, potpuno sljedive proizvode od kojih proizvođači imaju višestruku korist.

Ciljevi projekta za čokolade Way To Go

Podrška proizvođačima kakaa

Lidl je prvi diskontni lanac koji radi na smanjenju jaza među prihodima dostatnim za egzistenciju:

Isplata premija u obliku projekata podrške omogućuje edukaciju o održivom uzgoju kakaa (veći prihod, održiviji uzgoj) i alternativnim poljoprivrednim kulturama. Dodatno, zahvaljujući certifikatu Fairtrade, mali farmeri dobivaju minimalnu cijenu za kakao i Fairtrade premiju za projekte u zajednici.

U 2022. godini je, osim mjera podrške, projekt uključivao i izravnu gotovinsku uplatu proizvođačima članovima zadruge.

Očuvanje okoliša i bioraznolikosti

Edukacije proizvođača kakaa omogućuju:

- Očuvanje okoliša održivom poljoprivredom.
- Poticanje bioraznolikosti ekološki prihvatljivim metodama poput razvoja agrošumarstva.
- Sljedivost kakaa od čokolade do proizvođačke zadruge.
- Provjerljiva premija za financiranje edukacija i drugih aktivnosti po prodanoj čokoladi.

Transparentnost

Ponuda održivih opcija kupcima

- Ponuda visokokvalitetnih čokolada kod kojih je minimalna kupnja izravno utječe na uzbunjivače kakaa.
- Informiranje i podizanje svijesti potrošača o održivim alternativama u potrošnji kakaa.

Lidl je 2019. godine pokrenuo projekt Way To Go, u suradnji s Fairtradeom Njemačka, nevladinom organizacijom Rikolto i najvećom ganskom udružom malih poljoprivrednika Kuapa Kokoo. Kakao za proizvodnju ove čokolade u potpunosti dolazi od udruge Kuapa Kokoo i može se slijediti putem sustava praćenja, od gotove čokolade natrag do proizvođačke zadruge.

Poljoprivrednicima je to pouzdan izvor prihoda zahvaljujući sigurnim minimalnim cijenama i Fairtrade premiji. Lidl isplaćuje još jednu premiju u okviru projekta, koja se trenutačno koristi za dva projekta finansiranja. Projekti finansiranja također su izravno namijenjeni ženama i dobro su

Sukladno **trećem stupu** naše strategije za sirovine, promoviramo održive alternative u našem asortimanu proizvoda te smanjujemo kupnju kritičnih sirovina.

prihvaćeni od strane poljoprivrednica. Oko 40% sudionika dosad su bile žene.

Poticanje dodatnih izvora prihoda

Jedan projekt čine edukacije o održivom uzgoju kakaa, dok drugi potiče proizvodnju jama, riže, meda ili sapuna kao dodatnih izvora prihoda. U ponudi su i usluge orezivanja i prskanja, kako bi se plantaže kakaa učinile produktivnijim. Na temelju tih usluga otvaraju se radna mjesta, posebice za mlade u lokalnim zajednicama. Dostupne su različite obuke i osigurava se oprema za tu svrhu. Osim toga, proizvođači kakaa dobivaju podršku po pitanju financiranja. Naši kupci mogu dobiti više informacija o projektu na pakiranjima proizvoda te putem internetske stranice.

Poljoprivredna škola za održiviju proizvodnju kakaa u Obali Bjelokosti u sklopu projekta „PROCACAO”

Lidl je 2012. godine, u suradnji s Društvom za međunarodnu suradnju (Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit, skr. GIZ) i Državnom agencijom za ruralni razvoj (ANADER) Obale Bjelokosti, utemeljio poljoprivrednu školu kako bi obrazovao poljoprivrednike za održivi uzgoj kakaa. Obrazovni plan obuhvaća ekološki prihvatljive metode uzgoja bez pesticida, suvremene tehnike za povećanje prinosa i informacije o društvenim pitanjima.

Poljoprivrednici su educirani kako bi sami održavali treninge i kontinuirano prenosili znanje. Do sada je održano više od 8.000 treninga na školskim plantažama, u kojima je sudjelovalo i dodatno se educiralo više od 18.000 proizvođača kakaa. Kao rezultat toga, uspjeli su znatno povećati svoje prinose. Veliki uspjeh je to što se škola samofinancira od 2019. godine, a nastavljaju ju voditi Državna agencija za ruralni razvoj ANADER i Vlada Obale Bjelokosti.

Sukladno **četvrtom stupu** naše strategije za sirovine, pokrećemo promjene uključivanjem u inicijative i projekte.

Forum o održivom kakau: Poboljšanje uvjeta rada u području uzgoja

Cilj Foruma o održivom kakau (Forum Nachnachhaltiger Kakao e.V.) je dugoročno poboljšati životne uvjete proizvođača kakaa, doprinoseći njihovoј sigurnoj egzistenciji. Lidl je od početka bio osnivački član, a u upravni odbor odabran je u rujnu 2020. godine. Kao član, posvetili smo se ispunjavanju poduzetničke odgovornosti za poštivanje ljudskih prava u našem lancu opskrbe kakaom.

Održivoj proizvodnji kakaa naročito doprinosimo projektom Pro-Planteurs. Projekt se provodi u suradnji s vladama Njemačke i Obale Bjelokosti. Očekuje se da će do svibnja 2025. obuhvatiti ukupno 30.000 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koja proizvode kakao, kao i njihovih zadruga, a posebice je usmjeren na žene. Njima se pruža prilika posaditi više usjeva kako bi se samostalno uzdržavale ili ostvarile dodatni prihod.

Sukladno **četvrtom stupu** naše strategije za sirovine, pokrećemo promjene uključivanjem u inicijative i projekte.

Njemačka savezna vlada, njemačka industrija konditorskih proizvoda, njemačka trgovina prehrambenim proizvodima i civilno društvo udružili su svoje snage u Forum o održivom kakau (Forum Nachhaltiger Kakao e.V.) kako bi zajedno radili na poboljšanju životnih uvjeta proizvođača kakaa i njihovih obitelji, ostvarili održiviju proizvodnju te povećali prodaju.

U bliskoj suradnji s vladama zemalja u kojima se proizvodi kakao, članovi su se, primjerice, posvetili sljedećim ciljevima:

- poboljšanju životnih uvjeta proizvođača kakaa i njihovih obitelji uz doprinos sigurnoj egzistenciji,
- očuvanju i zaštiti prirodnih resursa i bioraznolikosti u zemljama u razvoju,
- povećanju uzgoja i marketinga održivo proizvedenog kakaa.

Pojmovnik

Pojmovnik

Organski certifikat Europske unije

Organski certifikat Europske unije pokrenut je 1. srpnja 2012. godine. Ova se oznaka postavlja na tvornički zapakirane prehrambene proizvode koji su proizvedeni u EU i koji se prodaju kao organski proizvodi. Preduvjet je da se proizvodnja proizvoda podvrgne fazi prerade u Europskoj ekonomskoj zajednici te da se poštuju zakonske odredbe EU za organsku poljoprivredu. Nezapakirana organska roba ili organski prehrambeni proizvodi uvezeni iz zemalja koje nisu članice EU mogu se označiti organskim logotipom na dobrovoljnoj osnovi. Kriteriji za to su, primjerice, da prehrambeni proizvodi ne sadrže genetski modificirane organizme (GMO) i da u proizvodnji nisu korišteni kemijsko-sintetički pesticidi. Proizvodi također moraju ispunjavati zahtjeve o primjeni gnojiva i sjemena, o zagađenju zemljišta životinjskim izmetom i o dobrobiti životinja.⁸

Plaća dostatne za egzistenciju

Plaćom dostatnom za egzistenciju smatra se zarada koja pokriva životne troškove radnika i njihovih uzdržavanih članova obitelji i kojom se osiguravaju adekvatne rezerve za hitne slučajeve. Minimalna plaća, ako postoji, obično je ispod plaće dostatne za egzistenciju (eng. Living Income Wage).⁹

Fairtrade

Fairtrade se zalaže za bolje radne i životne uvjete malih poljoprivrednika i zaposlenika u zemljama globalnog juga. Fairtrade objedinjuje stabilne minimalne cijene u kombinaciji s Fairtrade premijom za projekte zajednice, regulirane uvjete rada i promicanje ekološki prihvatljivog uzgoja. Godine 1997. organizacije za razvojnu pomoć iz različitih zemalja udružile su se u krovnu organizaciju FLO (danasa: Fairtrade International) i povezale svoje individualne standarde u jedan jedinstveni standard. Godine 2002. pokrenuta je njihova zajednička oznaka Fairtrade. To je potkrijepljeno općim standardima (za organizacije malih poljoprivrednika, plantaže ili ugovorni uzgoj), standardima za proizvode kojima se propisuju specifični proizvodi, kao i standardom trgovaca (Trader Standard), koji sadrži propise za trgovce i proizvođače (uključujući propise o načinima plaćanja ili mješovitim proizvodima).¹⁰

Forum o održivom kakau

Savezna vlada koju predstavljaju Savezno ministarstvo za gospodarsku suradnju i razvoj (BMZ) i Savezno ministarstvo hrane i poljoprivrede (BMEL), njemačka konditorska industrija, njemačka trgovina prehrabbenim proizvodima i civilno društvo udružili su snage u Forum Nachhaltiger Kakao e.V. (Forum o održivom kakau). Kao takozvana inicijativa više dionika, oni slijede cilj poboljšanja životnih uvjeta proizvođača kakaa i njihovih obitelji, kao i povećanja uzgoja i marketinga kakaa certificiranog sukladno standardima održivosti. Članovi Foruma blisko surađuju s vladama zemalja u kojima se proizvodi kakao.¹¹

Inicijativa s više dionika

Inicijative s više dionika dobrovoljne su koalicije između javnog i civilnog društva i privatnih aktera. Inicijative s više dionika imaju za cilj zajedničkim naporima rješiti složene društvene probleme.¹²

⁸ European Commission: The organic logo, bez godine

⁹ Fairtrade International: Decent livelihoods, bez godine

¹⁰ Fairtrade International: What is Fairtrade?, bez godine

¹¹ German Initiative on Sustainable Cocoa: About Us, German Initiative on Sustainable Cocoa, bez godine

¹² Gablerov poslovni pojmovnik: Inicijativa s više dionika, bez godine

PROCACAO

Lidl je zajedno s Njemačkim društvom za međunarodnu suradnju (GIZ) i Državnom agencijom za ruralni razvoj (ANADER) u Obali Bjelokosti 2012. godine pokrenuo projekt PROCACAO. Već je 18.000 proizvođača kakaoo završilo obuku kroz projekt PROCACAO i to s mjerljivim uspjehom. Time smo uspjeli smanjiti primjenu pesticida i zaštititi zemljište, a već u prvi nekoliko godina smo dokazali da se na istoj poljoprivrednoj površini može postići veći prinos. Od 2019. godine škola je toliko uspješna da se samofinancira, tako da je samostalno vode agencija ANADER i Vlada. To znači da će se proizvođači kakaoo moći i ubuduće educirati zahvaljujući projektu PROCACAO.¹³

Rainforest Alliance

Udruga Rainforest Alliance utemeljena je 1987. kako bi se bavila poboljšanjem poljoprivrednih i šumarskih praksi u više od 60 zemalja. Udruga dodjeljuje potrošačku oznaku žabe u zelenoj boji, koja se temelji na standardu „Rainforest Alliance slabosti: standarda za ljudska prava, bioraznolikost i održivu poljoprivredu“. Njime su obuhvaćeni kriteriji ljudskih prava poput pristupa obrazovanju ili zabrane dječjeg rada, kao i ekološki zahtjevi poput zaštite vodnih tijela i bioraznolikosti. Udruga Rainforest Alliance se 2018. spojila s certifikacijskim programom UTZ.¹⁴

¹³ Lidl: Odgovorna nabava kakaoo, bez godine

¹⁴ Rainforest Alliance: Who we are, bez godine

Izvori i poveznice

Izvori

European Commission

The organic logo, bez godine

https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/organic-farming/organic-logo_en
(Verzija: 02.03.2022.)

Fairtrade International

Decent livelihoods, bez godine

<https://www.fairtrade.net/issue/decent-livelihoods>
(Verzija: 02.03.2022.)

Fairtrade International

Fairtrade Products – Fairtrade-Cocoa, bez godine

<https://www.fairtrade.net/product/cocoa>
(Verzija: 01.03.2022.)

Fairtrade Deutschland e.V.

Fokus na ravnopravnost spolova, bez godine

https://www.fairtrade-deutschland.de/fileadmin/DE/mediathek/pdf/fairtrade_hintergrundpapier_frauenrechte_gender.pdf
(Verzija: 01.03.2022.)

Fairtrade International

What is Fairtrade?, bez godine

<https://www.fairtrade.net/about/what-is-fairtrade>(Verzija: 01.03.2022.)

Gablerov poslovni pojmovnik

Inicijativa s više zainteresiranih strana, bez godine

<https://wirtschaftslexikon.gabler.de/definition/multi-stakeholder-initiative-53810>
(Verzija: 02.03.2022.)

German Initiative on Sustainable Cocoa

About Us, German Initiative on Sustainable Cocoa, bez godine

<https://www.kakaoforum.de/en/about-us/german-initiative-on-sustainable-cocoa/#:~:text=Jointly%20the%20multi%2Dstakeholder%20initiative,governments%20of%20countries%20producing%20countries>
(Verzija: 01.03.2022.)

German Initiative on Sustainable Cocoa

Challenges in the Cocoa Sector, bez godine

<https://www.kakaoforum.de/en/our-work/challenges-in-the-cocoa-sector/>
(Verzija: 01.03.2022.)

Lidl

Odgovorna nabava kakaa

<https://unternehmen.lidl.de/verantwortung/procacao>
(Verzija: 02.03.2022.)

Rainforest Alliance

Who we are, bez godine

<https://www.rainforest-alliance.org/about/>
(Verzija: 02.03.2022.)

Savezni zavod za statistiku SR Njemačke

Obujam berbe vodećih zemalja za uzgoj zrna kakaa do 2019/20.

<https://de.statista.com/statistik/daten/studie/28398/umfrage/produktionsmenge-von-kakaobohnen-nach-ernte-land/>
(Verzija: 01.03.2022.)

Američki State Department

2020 Trafficking in Persons Report, 2020

<https://www.state.gov/reports/2020-trafficking-in-persons-report/>
(Verzija: 01.03.2022.)

Voice Network

Cocoa Barometer, 2020

<https://voicenetwork.cc/cocoa-barometer/>
(Verzija: 02.03.2022.)

Izvori fotografija

Naslovna stranica

PixieMe, stock.adobe.com

Stranica 2

Pierre-Yves Babelon, stock.adobe.com

Stranica 4

Carlos, stock.adobe.com

Stranica 6

kaiskynet, stock.adobe.com

Stranica 9

tong2530, stock.adobe.com

Stranica 13

Lidl Stiftung & Co. KG

Stranica 14

Wil.Amaya, stock.adobe.com

Kontakt

Lidl Hrvatska
Ljudevita Posavskog 53
10410 Velika Gorica

Dodatne reference za CSR

www.lidl.hr
tvrtka.lidl.hr/drustveno-odgovorno-poslovanje

Napomena za ravnopravnost spolova

Radi bolje čitljivosti, u ovoj publikaciji se za označavanje osoba i ključne riječi koje su povezane s osobama koriste oblici u muškom rodu. Odgovarajući pojmovi načelno se ravnopravno odnose na sve rodove. Skraćeni oblik jezika koristi se samo iz redakcijskih razloga i nema nikakvu vrijednost.

Obavijest o autorskom pravu

Sadržaj ovog dokumenta (između ostalog tekstovi, grafički prikazi, fotografije, logotipi itd.) kao i sam dokument zaštićeni su autorskim pravom. Nije dopušteno proslijđivanje, preinačavanje, objavljivanje, prevođenje niti kopiranje ovog dokumenta i/ili njegova sadržaja bez pisanog dopuštenja tvrtke Lidl.